

SZERKESZTŐI IRODA:
 Helye: 21. szám. (Postapost) hová a lap azelőtt részét illető közlemények címzettjei.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
 Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
 1 évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
 6 hónapra 8 frt. Egy hónapra 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.
 Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
 Kolozsvár, Belkőp-utca 32. szám.

HIRDETESI DÍJAK
 Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek
 garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Okos kezdeményezés.

Nem vagyunk praktikus nemzet. Vád, mely még sokáig új marad. Iskoláinkban a gyakorlatias tárgyak vagy nem taníttatnak, vagy nem a megfelelő terjedelemben, vagy a kellő alaposággal. Ez okozza azt, hogy a középiskolából kikerülő ifjak a közhasznú ismeretekből vajmi kevés készséggel indulnak ki az egyes életpályákra. Amerikában másképp csinálják a dolgot. Ott az ifjakat már az iskolákban jól bevezetik a megélhetés tudomáiba. Mikor az ifjú kikerül az iskolából — el van látva a megélhetés módjeivel, ismeri a módokat, melyek életben való boldogulathoz segítenek. Ezért gyarapodnak a megélhetési és haladási módok és eszközök olyan méretekben, mint sehol másutt. Igen, mert az amerikai iskolákban praktikus nevelést kapnak az ifjak, mert az amerikai közoktatás rendje épen a gyakorlatias tárgyakat jelöli meg az oktatás elsőrendű anyagául, s a tanuló az irányban fejlesztik ki az ifjú tehetségeit.

Ezért léphet ki az amerikai ifjú gyakorlatias képességekkel az élet útjára, s nincs arra szoruló, hogy a középiskolai életpályán sok évekig vesztessen a tehetségét céltalan kísérletek által émezze fel. Jelentős természetűnek tartjuk épen szempontból azt a kezdeményezést, melyet Trefort miniszter közelebről megkelekedett.

Ugyanis rendeltetileg hívta fel a közoktatásügyi tanácsot arra, valjon kiutasítsanak tartja-e. hogy a közoktatásban felvétessék a polgári, a reáliskolák és gimnáziumok tananyagába. A közoktatásügyi tanács, mint értekezünk, pár hét előtt tartott ülésében mondotta, hogy a tárgy tanítását kiutasítsanak tartja. Kilátás lehet tehát arra, hogy alsó középiskolai oktatásunk tanrendje közelebről oly átalakításon megy keresztül, mely azt fogja eredményezni, hogy az alsóbb fokú polgári és reáliskolákban a középiskolákban az oktatás gyakorlatiasabb irányt kap, mint a mielőrt a nevelés ez idő szerint vezetett. Ha e reformot, mely határozottan kezdeményezésnek tekinthető, életbe léptetik, sok lesz segítve által épen ama nagy érdeken, a mely

eddig meglehetősen elhanyagoltatott — a gyakorlatias irány meghonosításán.

A mindennapi élet, különösen nálunk, a hol a közvagyonosodási fejlődést épen a megélhetési módok hozzáférhetősége akasztja meg — egyenesen arra utalja az irányadó köröket, hogy a megélhetésre alkalmas egyéni képességeket már a középiskolákban fejlesszék ki, s hogy az ifjúság már az iskolákban hozzáférhessen ahhoz a tudományhoz, a mely a megélhetésre tanítja meg az embereket.

Azzal ugyan nem lesz még megoldva a fontos kérdés ha ez iskolák tananyagába a közgazdaságtan felvéte-tik, mert a tanítási mód és a tanerők képzettségében vannak meg ama biztosítékok, melyek e reformtól remélhető sikert megteremthetik.

Üdvös lépés ugyan, már e tárgy-nak a tananyag közé felvétele is, de ugyanakkor gondoskodni kell arról is, hogy megfelelő tankönyv szerkesztessék és a tanerők jól megválasszassanak. Igaz ugyan, hogy az általános műveltség megszerzésére módot nyújt az ifjaknak az iskolázás jelenlegi tanrendje, és a bevett tananyag is, de másfelől az is kétségtelen, hogy a megélhetési feltételei közé nemcsak az általános műveltség tartozik, hanem az a képesség is, hogy a magyar ifjúság már a középiskolákban hozzáférhessen a gyakorlati életpályákon való megélhetési módjainak megismeréséhez, erre pedig a közgazdaság tudományának előadásával rá lehet őket vezetni.

A közgazdasági érzék fejlesztésére minden olyan nemzetnél, a mely — mint a magyar is — e tekintetben feltétebb hátramaradt — minden téren s főképen a nevelés terén fokozott mérvben kell törekedni. És mert a közgazdaságtan épen ez érzék fejlesztésére hat jótékonyan — örömmel kell fogadnunk Trefort kezdeményezését, mely hivatva van arra, hogy a gyakorlatias életpályák felől más felleglét gyökereztesse meg a tanuló ifjúságot.

Magyarországon — melynek földművelő és iparos eleme most kezd átmenni a fejlődés első korszakain — sok-szoros fontosságú kérdés a gyakorlatias ismeretek birtokába jutathatás ügye, s épp ezért ohajtandó, hogy az alsó és középiskolai oktatásnak tervbe vett reformja gyorsan vitessék át a megvalósulás stadiumába, önként értetvén, hogy mielőtt a reformot életbe léptetik, jól gondolják meg a keresztül vitel módját, hogy ne essék áldozatul ez

a reform is annak a kapkodásnak, mely a kormány hasonnemti reform terveit már oly sok esetben tette haszontalan és sikertelen kísérletté.

Politikai hírek

Egy interpelláció. Mint nekünk írják Hunyadmegyének október 30-án tartott közgyűlésén Imets Ignác ügyvéd nagy feltűnést keltő interpellációt intézett az alispánhoz, kérdve van-e tudomása arról, hogy Simonás János megyei árvaszéki ülnök részt vett a nagyszabani román konferencián, s hogy mint megyei tisztviselő politikai szerepet játszik. Másik része az interpellációnak az volt: bír-e tudomással az alispán Simonás ülnöknek a Parsch József hagyatéka ügyében követett s az árakat érzékenyen megkárosító eljárásáról. Barossai alispán az interpelláció első felére kijelentette, hogy arra a jövő közgyűlésen fog válaszolni. A Parsch hagyatéka ügyében vizsgálatot vezet be, s annak idején jelentést tesz. Ekkor Simonás állott fel s szólni kívánt. Ezt a tisztí ügyész és Solym Fekete tszéki elnök tiltakoztak ellene. Erre nagy zúgás támadt. A románok hevesen követelték Simonás részére a szólásjog megadását. A magyar bizottsági tagok ellenétek. Heves jelenetek fejlődtek ki. Végre hosszabb vita után a többség elhatározta hogy Simonás szóhat. Simonás mindkét vádra szenvedélyes kifakadások között válaszolt. A politikai szereplését illetőleg kijelenté, hogy azt a vizsgálat fogja igazolni, ha joga volt e részt venni a szabani konferencián, valamint azt is, hogy a Parsch hagyatéka ügyben követett-e el szabálytalanságot. A viharos gyűlés azzal végződött, hogy az alispán e tárgyban ejtse meg a vizsgálatot, s tegyen jelentést. Az ügy egész Hunyadmegyében élénk megbeszélés tárgyát képezi.

Miniszterek tanácskozása. A király elnökelete alatt hetfényesen miniszteri tanácskozás volt, a melyen Tisza, Taaffe miniszterelnökök, Békessy, Rády, nagyminiszter, Fehérvári honvédelmi miniszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Dunajewszky osztrák pénzügyminiszter és Bagóhe osztrák kereskedelmi miniszter vettek részt. A tanácskozás harmadfél óráig tartott.

A delegációkban. A magyar delegáció tengerészeti albizottsága okt. 31-én ülést tartott. Az előadói listát gr. Bethlen Ödön teljesítette, s többek közt azt kívánta, hogy a kért hitelek szükségességéről tüzetes felvilágosítás adassék. Sternéck altengernagy megadta a felvilágosítást, kiemelve, hogy a más tengeri hatalmakkal együtt kell haladnunk; Daniel Ernő helyteleníti ezt a törekvést. Kubinyi kérdésére Sternéck altengernagy azt válaszolta, hogy a tengerészeti akadémia 125 növendéke között 25 magyar ajkú van.

Hum, Raun) miolta felett rég foly a filozofusok közt a vitakodás s ma sem tudnak közös megállapodásra jutni. — Az „atom”-mal sincsenek tisztában.

Itt tudósunk szépen érvel Büchner- s Moleschott, valamint Du Bois Raymond-dal szemben. — Erdekes dolgokat emlit fel. — Moleschott írja: hogy venni kell szépen, élellyt, könnyet és ammoniakát kell mértekn és körülmények közt és összevegyíteni kellő fogásokkal s kész az ember testétől lelkéstől. — Megint: „Az ember: szülők és dajka, hely és idő, levegő és időjárás, hang és fény, élelem és öltözet öszeszege.” — Felszólítja a természettudósokat, hogy szerkesztessenek a tények és igazság utmutatását követve helyesebb „világ formulát.” — Csakhatatlanságok képelete velük tudományunkat „exact”-nak az az ép igazságunknak nevezeti. — S mégis napról napra döntik halomra igaznak vélt állításait. — S még nem is elég ez a cím, hanem állítványait rendszerint egyedül akarják „tudomány”-nak nevezetni s a teológiát és metafizikát a multak tartományába akarják üzeni. — Még hosszasan érvel a materialisták (ezesimti anyagások) kal. Szól a darwinféle létérti küzdelemről is. S ennek az elméletnek egy káros befolyását mutatja fel egy példányban. Labiez nevű párisi egyetemi hallgató szegény volt.

Hogy tanulmányait tovább folytathassa megölt egy gyümölcsösárú kofát s zsebre rakta megtakarított vagyonát. Törvényszék elé került az ipó. — „Mi használhat a dolgok általános rendének egy kofa életében, a kit az árucsarnokban kaphatót hűlés, egy hó mulva talán elvető volna láb alól? Elte vagy tette jöhet-e hasonlatba azokkal az előnyökkel, melyek a leendő Dr. Labiez, orvos, egyetemi tanárnak lehetővé kapcsolódhat, a ki meglehet hogy módját lelve volna a tudóvész biztos gyógyítá-

Pártélet.

Magyar Igenből távirják október 31-ki kelettel, hogy báró Kemény Géza, a kormányparti jelöltje vasárnap tartotta meg program beszédét számos választó jelenlétében, kik a beszédét tetszéssel fogadták.

Szilágyi Dezső programbeszéde.

Szilágyi Dezső vasárnap tartotta második programbeszédét magyar bevezetéssel német nyelven? Szilágyi beszéde, mely általánosságban a városok, de különösen Pozsony város érdekeivel foglalkozott, nagy hatást ért el. Beszélt a költségvetésről s hangsúlyozta, hogy az államháztartásban való egyensúly helyreállítását előadhatatlan szükségnek kell elismernünk és az államigényeit, a mennyire csak lehet, korlátoznunk kell. Szóló maga is meggyőződött arról, hogy a kormány elismerte a Dunán átváló vasúti összeköttetésnek és a hid létesítésének jogosultságát, s azt a kormány támogatni is fogja. A fogyasztási adófelémlést illetőleg az a véleménye, hogy igazságtalanul rójják a poszonyiakra ugyanazon mértékben a fogyasztási adót, mint a budapestiekre. A regalemegváltással szőlő szerint a városok mit sem fognak vesztetni, Elisimari az ipartörvény hibáit, s óhajtja annak a szerzett tapasztalatok alapján törődni megváltoztatását, főleg azonban a kisipar megvédelmezését a töké hatalmával és a kontárnunkával szemben.

Szólok ezután a tárgyalás alatt levő kereskedelmi szerződésekről foglalkozik. Olaszországgal — ugymond — nem lesz nehéz megegyezésre jutni, miután ott hasonló viszonyok uralkodnak, mint nálunk. Rómánival szemben azonban nehezebb lesz szerződést kötni, mert igen erős ellenáramlattal kell megküzdeni. Engedékenység várható azonban a legközelebb megjtenő választások után. Nimetországgal aligha fog általános kereskedelmi szerződés létre jöhetni, mert ott teljesen a védvám alapján állanak Monarchiánkkal szemben mindazonáltal kivételes kedvezmények várhatók. Szóló végül az államhivatalnokok helyzetéről és helyzetüknek javításáról fejezte ki nézetét. A halgatóság Szilágyi beszédét nagy tetszéssel fogadta.

Hallelujah!

(Révai Pál a martyr.)

Ezt ittuk:

„Nem szivesen írunk arról, a mit Révai Pál baczoni lelkesz ur, mint fölkerít ünnepi szónok mondott. Ő ugyanis helyesnek vélte szavaztven év óta nyugvó sírhantok mohája alól a Csernátoni Márton és Lukács Péter uralmék sötét hisztóriáját kikaparni. Egykori vallási türelmetlenségnek szomorú bizonyítékát emlegetve, Révai ur nem imig-iridő, hanem mint vádoló lépett fel. A (ref. templomban) megjelent katolikus hívek méltatlankodva gondoltak arra, hogy valjón érdemes volt-e elmenni?”

Révai Pál tiszteletes ur ezt elolvassa, engedélyt kért a Kolozsvár szerkesztőjétől, hogy a rá vonatkozó vádák ellen a valódi tényállásról írjon egy pár sort.

A K. szerkesztője megadja az engedélyt, s azt Révai tiszteletes ekként használja föl:

„... az Ellenzék fordításokban gazdag vádák emelésével emlékezik meg a baróthi ref. leányegyház orgonaszenteslési ünnepéről.

Jegyezzük meg, hogy az Ellenzék egy betűt sem irt egyebet Révai tiszteletesről, mint a mit az imént idéztünk, s azt is jegyezzük meg, hogy magáról ez ünnepéről sem irt egyebet, mint azt, hogy megtartatott, hogy katolikusok is részt vettek benne, s hogy Révai tiszteletes mint ünnepi szónok „egykori vallási türelmetlenségnek szomorú bizonyítékát emlegetve, nem mint igehirdető, hanem mint vádoló lépett föl.” Ezekre mondja Révai tiszteletes, hogy „fordításokban gazdag vádák”, s ezekkel szemben kér a K.-tól helyet, hogy irhasson a „valódi tényállásról.”

A ki idáig olvassa a Révai tiszteletes martyrológiáját, (miért az? később ki-sül) szentül meg lehet győződve, hogy levezessék a tények leírásával minket félrevezetett, s mi a téves információból hamis vádat kovácsoltunk a tiszteletes ur ellen. Őkényit következik, hogy Révai tiszteletes azt a célt tűzte maga elé, hogy elmondva a „valódi tényállást”, meggyengítse „fordításokban gazdag” vádjainkat, s ekként megnyissa előttünk az igazság kapuját.

Mint mindig, ugy ezuttal is szivesen lépjük át e kapu küszöbét, s végig olvasuk Révai tiszteletes urat, hogy megismerhessük a valódi tényállást. Ezt pedig Révai tiszteletes így adja elé:

„Ki volt az a Csernátoni Márton uram? 150 év előtt bodoni ref. pap, ki az 1705-iki évi népszámlálás adatai szerint; alig 36 lelket számoló baróthi kis leányegyház hívéhez — Benkő szerint — némely vasárnapokon és minden ünnepen isteni tisztelettartásra átjárt Baróthra, s a pátronus Cserai család házában végezte azt.

„Egy napon — ugymond tovább Benkő — midőn végezte szolgálatát és hazafelé menőben volna, a baróthi papista atyának megtámadták, megverték és ilyen fenyegetést tőnek: ha még egyszer Baróthra jön papolni, akkor nem megverik, de agyonverik.”

Erre én beszédekben így szóltam: „minden lélek dicserje az urat” (150 szoliar) mert ma jobb időket élünk, háborítlan békében hirdethetjük híveinknek Krisztus evangéliumát. Azonban ha Csernátoni Márton uram felkelne sírjából, e pillanatban itt az a kérdést intéznék hozzám: hogyan folytak most a dolgok itten, s te mit tettél volna az én helyemben? Így felelnék: nemcsak lélek! igaz, hogy mások az idők és emberek, mint valának azok, melyekben és a kik által te megvertél; de az emberi szívből származó indulatok és szenvedélyek a maguk brutális kitörésükben ma is ugyanazok, mik 150 év előtt valának, mire nézve én vagyok az élő példa, kit Baróth nyílt utczáján tégladarabok- és kövekkel megdobáltak, csak azért, mert más meggyőződésnek vezérteltek léteim irányát, mint az én bántalmazómat; s ha tudnám, hogy ma, midőn itt szolgálatomat végezem, a mező közepében fel kellene venni a Csernátoni Márton hosszú keresztjét: azért mint ő 150 év előtt, holnap én is viszont eljőnek veletek imádkozni az erős istent, az ő szentséges lakó helyében! Hallelu Jah!

Ez a tiszta valódi tényállás és Isten és emberek előtt a felelősség súlyát emelt fölvel hordozom érte.

Péter Lukács uram históriája pedig — ismét

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA

1887. november 2.

Két felolvasás.

A Dávid Ferencz egyetl első felolvasó gyűléséről.

Mint e lap múlt számában közölve volt, a D. F. E. első felolvasó gyűlését október 30-án d. u. 4 órákor tartotta meg az antikváris főiskola nagy „Hall” termében, mely számú nők és férfiakból álló közönség halálteében.

Dr. Brassai Sámuel elnök előtöta gyűlésre, de elfoglaltsága miatt nem maradtunk a gyűlésen. Előköött főztisztelőnd Fehérvári József püspök ur. Dr. Brassai értekezett, melyik az igazi tudomány? Nagy tárgyr ur olvasta fel érthetően.

A felolvasás tartalma rövid kivonatban a következő: „Engel (János Jakab) egy filozofusnak barátjával való látogatást írja le. A filozofus egy barátjához ment, kinek kezében „A természet rendezése” című mű volt, mely nagy tudósunk szerint abban az időben az olvasó közönséget bolondítja vala. — A könyv tartalma, hogy a világ semmi egyébbe nem áll, hanem csak a mit szemünkkel látunk, csak a kitalál foghatunk, hogy a lélek csak elvont fogalom, melylyel a papság ámitotta az egyszerű népet, hogy orrával fogva eldöntessék stb. A filozofus úgy tett, mintha semmit sem látott volna s mint járva költés ember uti élményeit s kalandjait mesélte leszélni.

Elmondá, mind életveszélyek közt jár meg az Antiparos szigetbeli mély és iszó vízpart barlangot. Oly élénken, oly megkapó adta elé vállalatá veszélyeit, hogy

egy válságos pillanatnál barátja hozzákapott, hogy megmentse a bukástól. Ezzel kisésk kezéből a könyv. A filozofus felkapván, bévété a kardallóban lobogó tűzbe. S nem is hagyá, hogy barátja onnan kivége.

Megértette vele, hogy neki is épen annyira érdekében van, hogy mentse annak lelkét. Elmondá, hogy mily ártalmas egy oly könyv olvasása. — Öreg tudósunk is szeretett volna így tenni egykor, mert egy ismerőse neki is azzal dicsekedett, hogy mily érdekes művet olvasott Büchner „Eros és anyag”-ját, de csak egy lélekre nézve állhatja vala útját így a veszélynek, s ép azért akar nyerni óvó szózatának néhány figyelmes fület is (követő is). — Szól a mai világ sátánjáról a hívés ellenségéről, mely mint ordító oroszlán körüljár, keresvén, kit elnyeljen.”

Az ellenség magát tudományának nevezi. Még pedig „modern tudomány”-nak. — Ezek szerint Brahma, Jupiter, a héberek Jehovája, a keresztények Istene el vannak temetve s csak emlékeik élnek a kultura színterében.

Nem különben csak emlékezetben élnek az erő, az eszköz és az el a természetben, az akarat és lélek az emberben. — A Megmaradta a „tudományok” hierachiája u. m. a mathesis, csillagászat, phisika, kémia, phisiologia és sociologia (társadalom tudománya.) Ezek a hívők ellenségei, a pozitivisták. — Ezeknek fonák elméletét akarja meghonosítani hazánkban egyetlén egy filozophiai közönyünk is, tudomány szerént úgy cselekszik mint „a ki ószeren vásárolt ruházzal díszelge.” — A pozitivistákkal tartanak a specialisták. Ezek szerint a világ atomokból és üregékből (üres terjedelemből, Raum) áll. — hirdeti Büchner. — A két eszme közül egyikről sincs fogalma a mivelt embernek. Az öreg (spa-

Benkő följegyzése szerint — ez: 1730 ki év vizeskereszt napján, ez a szegény sorsu bibliai testvérünk egy szánfát hozott az erdőből. Szerencsétlenségére éppen akkor ért a plébánia kapuja elé, midőn a templomból, kezében a szent keresztet tartó pap is oda érkezett. A plébános parancsolt Páter Lukács uramnak, hogy hajtsa be a plébánia udvarára; ez nem enged a szónak, mert ott-hon fűzik a gyermek sereg; a plébános ur nyakon csípi, s midőn ennek sinosen sikere: a szentkereszt három darabba török, a P. Lukács uram fején; a plébános keze vérzik a dulakodás miatt; az addig télen templomi nép két pártba szakad, a dulakodás még nagyobb és a végeredmény? Páter Lukács jól elpáholva ér haza a szánfa tetején. És ha itt vége volna! Most jön a farkas és bárány meséje. A plébános panaszra megápor Páter fötisztához, ez futat, küld Miklós-várszék király bírja, Cseréi János uramnak, hogy az ünnep rontó, a szent keresztet bűnös kézzel eltörö, s pap kezéből vért eresztő eretnek ellen indítson főbírájra kemény aciót! Gál András báróti prókátort az acióban nem kevesebbet kér, minthogy Justusnak előbb vagasság le jobb karja, azután kerékbetöréssel ölessék meg! De Cseréi Mihály uram — ex amore religiosus reformatae — írá- ez ügyben híres apológiáját és megmenté Páter Lukács uramat stb.

En arra így szólott: „minden lélek dicserje az Urat!” mert mi senkit sem vádolunk ünnep-rontással, ha vizeskereszt napján hozta is egy szánfát az erdőből, se karjának levágatását, se keréke töréssel való halálát nem kívánja senki.

A brutális erőszak és vallásos türelmetlenség kora lejárt; de ha vissza térnénk ama szomorú idők s ismét elhittetni akarunk velünk hogy csak a Capitolium hegyéről átkok kíséretében kibocsátott parancsolatok mennydörgései között lehet és szabad innádni az istent; hogy csak a szent Péter kulcsaival nyílnak fel a föld bűnös gyermekei előtt a mennyország kapui; imádkozzunk, hogy kísértőbe ne jussatok; de ha oda jutnátok: addig is, akkor is minden lélek dicserje az Urat, az ő szenteság lakó-helyében, az ő nagyságának sokasága szerint!”, Hallott Jáh!

Ez volt a Páter Lukács uram története, s az én viselt dolgom Baróthon, 1887. szept. 26-án.

Ez tehát a valódi tényállás; mert mi elfogadjuk, hogy mindez, mit a tiszteletes ur irt, az utolsó butéti igaz. Panaszát tehát nem lehet ellenünk, mert a mit irt, szösz szerint közöltük, s mert tényállásait nem vonjuk kétségbe. Arra azonban fölötté ki-vánosivá tett a tiszteletes ur, hogy voltaképen miben igazított minket helyre? Miben nem felel meg a mi tényállásunk az ő tényállásának? Miben áll az a „ferditésekben gazdag” vádunk, melytől ő soraival meg gyengített?

Mondtuk, hogy orgonaszenteleési ünnepély volt. — A tiszteletes ur megerősíti.

Mondtuk, hogy Révai ur volt a fő-kért ünnepi szónok. — A tiszteletes ur ezt is megerősíti.

Mondtuk, hogy föllevenítette a Cser-nátoni Márton és Péter Lukács történetét. — A tiszteletes ur ezt is megerősíti.

Mondtuk, hogy a történelmi idézetek bizonyítványai egykori vallástürelmetlenségnek. — A tiszteletes ur történelmi idézetei ezt is megerősítik.

Kérdjük tehát, a nem tűrve, hogy Révai Pál tiszteletes ur a baczoni parochia homályában rejtőzködve, előltunk szemlesütve kitérjen: ezennel megidézük őt a becsületes igazmondás nevében, a hatalmi szóval el nem nyomható, és czudar hazudozással meg nem rontható Nyilvánosság elé — és kérdjük Révai Pál tiszteletes urtól, hogy hol és miben ferditettünk?

Feleljen Révai ur, ha pennájára merte venni fölülünk a két szót: „ferditésekben gazdag.” Feleljen, ha velünk szemben emlígetni merte a „valódi tényállást.” Feleljen, ha érti szent hivatásának konzekven-

ciáját és palástjának felelősségét — mely őt lépten-nyomon az igazság keresésére és földerítésére utalja: miben ártuk elé a tényállást másként, mint a hogy megtörtént és miben áll a mi gazdag ferditésünk?

Köteles igazságszeretettel idéztük a mit mi irtunk és idéztük, a mit Révai ur irt. Összetettük most már a mi tényállásunkat az övével — és nem találunk semmi különbséget. Am Révai ur azt hiszi, hogy van különbség, mert hiszen megírta a „valódi tényállást” szemben a mi ferditéseinkkel. Felszólítottuk tehát, mutasson rá erre a különbségre, ha ad valamit arra, a mit irt és a mit mondani szokott; és ha azt kívánja, hogy más is adjon rá valamit.

Ennyit arról, a mit Révai tiszteletes ur a maga részéről „tényállás”-nak s a mi részünkről „ferdités”-nek keresett. Ha egyéb keresetei is ilyen hüszéggel végzi: Baczonban pogányul nőnek fel az ő lelki gondozására bízott gyermekek.

Mindig nagy baj az, mikor az ember olyan helyzetben van, hogy jogosultnak érzi magát arra a nótára:

„Körül nézem magamat,
S még sem látom páromat!”

Ez a nóta a kelleténél is gyakrabban osztályrészül jut világtól elvált és világtól elmaradott falusi papoknak. A Révai ur imént idézett cikket hívjuk tanúságnak, hogy a baczoni pap is ezt a nótát fujja.

Mi leirtunk egy tényt s levontuk annak konzekvenciáját. E konzekvenzia nem tetszik Révai tiszteletesnek — de mivel tények és következtetések, esemény és tanulság, történet és elmékedés között nem tud különbséget tenni: ennél fogva azzal a szomorú göggel, mely homályos helyzetéből foly, vakmerően ránk keni, hogy mi ferditettünk.

Nem ferditettünk tiszteletes ur, mert hiszen ugyanezt irtuk mi is a mit ön, hanem megbírtunk egy tényt. S ha ön azt irta volna, hogy az a bírálat nem helyes, nem logikus, nem igazságos és ezen a téren indított volna ellenünk polemikát: vagy feleltünk volna önnek, vagy nem; de elismertük volna az ön jogszerű fellépését és tisztelettel bántunk volna az ön meggyőződésével. Ön azonban ránk fogta, hogy ferditünk; s ekként vagy nem tudja, hogy mit beszél — a mi kétséssé teszi beszámíthatóságát; vagy szándékosan mond nem igazat — s ezzel kétséssé teszi jóhiszeműségét. Ez uram, paphoz nem méltó. Mert ha úgy van: ön tudatlanabb a kelleténél; ha így van: akkor rosszabb a látszatnál.

(Folytatás jön)

A miniszter mandátuma.

Budapest, okt. 31.

A képviselőház III. dik bíráló bizottsága ma folytatta a sokat emlegetett kaposvári képviselőválasztás ügyének tárgyalását.

Széchenyi Pál gróf kaposvári választása ellen beadott kérvény tárgyalását a bíráló bizottság s. b. 15-én kezdte meg. Ekkor a választás védői a tárgyalás elhalasztását kérték.

A bíráló bizottság e kérelemnek csak részben adott helyt, elhalasztatta ugyanis a tárgyalást a mai napig, de megelőzőleg

alaki szempontokból létargyalta a kérvényt, azt kifogástalannak találta s mára az érdemleges tárgyalás megkezdését tűzte ki.

Ma a választás védői harminczhárom melléklettel bíró nyilatkozattal álltak elő. Ily nyilatkozatok a házszabályok szerint a kérvény tárgyalásának kezdetén volna a helye, a bíráló bizottság azonban a mindkét részről való védelem megkönnyebbitése érdekében felolvasztatta a nyilatkozatot s mellékleteit.

A nyilatkozatban egyszerűen azt mondják a választás védői, hogy nem igaz az, hogy Körmendy lett volna a valódi többség s aztán ehhez csatolnak valami jegyzőkönyvet, a melyekben maguk a vádlottak tagadják azt, hogy őket megvesztegették volna, mások pedig bizonyítják, hogy sőt inkább Körmendy vesztegették, így például egy helyen hatvan krajczár árára s semlyét vett, egy szavazata egy csomó szivart adott, körüli alkalmával korcsákban ennyit meg ennyit fizetett.

A hatást, a mit e nyilatkozatok keltettek volna, lerontotta Horváthy Nándor bírálóbizottsági tagunk egy közbeszólása, a melynek folytán konstataztott az az eddig elhallgatott körülmény, hogy mind e nyilatkozatokat egy kortes postamester foglalta jegyzőkönyvébe. Már e nyilatkozatok elárulták a védelem azt a taktikáját, hogy a figyelmet a főkérdésről más felé akarják terelni.

Márty Emil földbirtokosnak, s állami jószághasznosbérletnek, ki a hallgatóság soraik közt személyesen is jelen volt, nyilatkozata Körmendyről aegyszem közti bizalmasan hallott dolgokat mond el.

A terjedelmes nyilatkozatok felolvasása után elsőnek dr. Preyer Hugó, a kérvényező képviselője szólott. Ugy délelőtt, mint délután nagy tüzzel, az erkölcsi felháborodás által indokolt erős hangon és ügyesen szolt. A mikor a somogyi megyei közgyűlésen történetek említé fel, az elnök közbeszólását idézte elő. A kérvénnyel szemben tudvalevőleg a kormánypárt álláspontja az volt, hogy a hírszerint egymástól eltérő szavazati lajstromok közül csak az a mérvadó, a mely a választási jegyzőkönyvhöz van csatolva, ebből pedig nem tűnik ki a szavazatok hamis összeszámítása, mert az emlegetett tiszvári szavazók a szavazati lajstrom e példányában tényleg Körmendyre vannak írva, míg a belügyminiszterhez küldött példányban — mint azt Tallián főispán levele is bizonyítja — már szerepelnek úgy, mint Széchenyi szavazói.

Preyer Hugó ezzel szemben azt fejtette ki, hogy a kérvényezők csak egy szavazati lajstromot ismerhetnek el illetékesnek, rájuk csak az a szavazati lajstrom tartozik, a melyet a törvény éppen azért helyeztetett a megyei levéltárba, hogy a kérvényezők akarók ott találhassák. E lajstromról szerzett hiteles másolat szerint Körmendynek 28 szavazatszáma van s hogy az az eredmény ki ne jöjjön, Bakonyi küldöttségi elnök egyszerűen meghamisította a végszámokat.

E szavazati lajstrommal a másik kettőnek meg kell egyeznie. Ha nem egyeznek meg, akkor a választás már csak ezért is megsemmisítendő.

A délutáni tárgyalás kiegészítette Preyer Hugó érvelését. A délutáni tárgyalásnak az volt a nagy szenecziót keltő mozzanata, hogy kiderült a Széchenyi mandátumához csatolt szavazati lajstromnak is a hamis volta.

Tudvalevőleg az Egyetértés által közölt főispáni levélben Tallián azt írta, hogy a Széchenyinek adott szavazati lajstromban más „tévedésnek” kell lenni, nem a tiszváriak. Preyernek sikerült megtalálni ezt a „tévedést.”

— Magduska, hogy volt az? Nem volt ideje? Kérde Ferenc.

— Ugy van, viszonzá a leány egy másik keszű nevetéssel, — nem volt időm rá.

Rövid szünet következett; a szakadó eső az ablakokat verte, s kellemetlen szomorú hangot adott.

Magda heves mozdulattal kapta ki kezét az ifjú kezéből.

— Szeretném ha megszűnnék ez az eső, mondá bosszussal. — Oly nyomasztólag hat rám, úgy tetszik mintha a fejemet ütné, fájdalmat okoz.

— Szegény kis leány! mondá Ferenc szomorúan. Bír tudnám hogy segítek magán.

— Én rajtam senki sem tud segíteni! kiáltá Magda kezeit szenvedélyesen csapva össze. Oh miért ment el Phil, és én miért maradtam egyedül!

— Drágám, nem maradt egyedül, igazán helyre Ferenc gyöngéden, s kis kezét újból megakartá fogni; de Magda félretaszította az ő kezeit s elfordult tőle.

— Anyám holnap reggel fog eljönni folytatá Ferenc kevés szünet után, a leány türelmetlen mozdulattal, amár kegyetlenül sértette látszólag számba sem véve. Magdám, anyám nagyon sajnálta, hogy erős hűlése otthon tartotta, s ez által úgy tűnt fel, mint ha magát elhanyagolná.

— Ó nagyon jó, de mondá hirtelen felállva s az ifjútól távolabb húzódva, de Ferenc, ő nem jöhet ide; a maga anyjának nem szabad ide jönni.

— Miért nem? Kérde Ferenc mosolygva. Édesem, szülem alig várják, hogy szeretetteljes oltalmukba fogadják, és én meg leszek nyugodva, ha addig az ő gondviselésük alatt tudom, míg én átvehetem, hogy szerezsem és gondozzam, a hogy feleség nem volt szeretve soha,

Megszémlélte a Széchenyi mandátumához csatolt szavazati lajstromot s azt találta benne, hogy Széna község szavazásakor Bakonyi küldöttségi elnök 24 Körmendyre esett szavazatot úgy irt át a Széchenyi javára, hogy Körmendy nevét egyszerűen kitörülte s a Széchenyit írta helyébe.

A megyei levéltárban fekvő szavazati lajstromokat a bizottság előtt fekvő hiteles másolatával való összehasonlításból kiderült, hogy a szelvények csakugyan Körmendyre szavaztak. Hogy itt nem tévedés történt, hanem szándékos hamisítás követte el, kitűnik abból is, hogy a Széchenyinek adott példányban, a melyen a hamisítás elküldtetett, a Széchenyre valóban le-szavazottak névsora az előző lap közepében megsemmisít.

Ha Széchenyi kapott volna még több szavazatot e lapot folytatták volna, nem pedig új lapon s annak is nem ama rovatában, a melybe a Körmendy szavazatokat rendszerint írtak, lennének e szelvény szavazatok.

Erre az eklatáns hamisításra a választás védőinek az volt a válaszok, hogy az új kifogás, ennek pedig most már nincs helye.

A délutáni tárgyalás folyamából még megemlítendő, hogy Preyer a Márfy-féle gentleman-hez nem illőnek mondta, a kérvényezők másik képviselője Matolcsy József pedig Körmendy megbízásából aljas rágalomnak nyilvánította az abban foglaltakat s mivel Körmendy lelkes letétele lovagias elégtételt nem szerezhet, kriminális megtorlást helyezett kilátásba.

A választás védői közül nagyon csinosan beszélt Darvai Fülöp, de inkább általánosságban mozgott, mint a tárgy érdeméhez szolt. A somogyi főispáni levélre Preyer többször hivatkozott míg Darvai kérte azt nem létezőnek tekinteni tárgyalás végén a bíráló bizottsági tagoknak a választás védőinek intézett kérdéseit által konstatalt tények erősen a kérvényezők javára billentettek a mérleget.

Az ítéletet kedden délelben fogják kihirdetni.

A m-i-geni választáshoz.

Dr. Rosenberg Gyula urtól a következő sorokat vettük:

Tekintetes Szerkesztő ur! Nagy megdöbbenéssel olvastam becses lapjának „A Rosenberg ur serelem” feliratu cikkeit. Első sorban megjegyzem hogy nekem a tekintetes szerkesztőséghez menesztett sürgönyben sem részem, sem róla előzetes tudomásom nem volt. Megjegyzem, hogy azt nem azért hozom fel, mintha a sürgöny nem a valódi tartalmánál. A sürgönyhöz adott kommentár azonban nem hagyhatom megjegyzés nélkül. Sajnos, hogy az igen tisztelt kommentátor urnak elégséges az, hogy valakit „Rosenbergnek” hívjak, miszerint más jogcímet a megválasztatásra mint a vesztegetést fel se tetelezen. Nos, ha már kell jogcímet a megválasztatáshoz nem tudom elégségnek méltóztatik-e azt elfogadni, hogy én e körülben nemcsak ismeretlen nem vagyok, hanem évek óta működöm, és fáradozom e körül, egyik fontos érdeke az aranybírázat érdekében, és minden szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az első között voltam, kik a külföldi tőkét ezen parlagon hevert gazdasági ágrá figyelmesé tettek és egy kis részem talán nekem is van abban, ha különösen a szóban forgó körülben e tárgyban oly előnyös változás állott be.

Jogcímet látok továbbá abban is, hogy mielőtt a jelöltséget elfogadtam a körülben megfordulva mindenkitől kívül csak beszéltem — pedig azok nem kevesen voltak — azon határozott kijelentést hal-

lottam, hogy a felléptetett jelölt bár urnak a körülben absolute sympathiát öltöcsenek és a kik támogatják is ezt csak főispán akarata előtti meghajlásból teszik.

Legyen meggyőződve tekintetes szerkesztő ur, hogy én nemcsak nem vesztegetek, hanem jelöltségem pártolónak a vesztegetés kikerülését határozottan leküzdöm, mint köcsiberek, választás napján való mezések, zászlók stb. fedezésére csak oly csekély összegű pénzt voltam képes rendelkezésre bocsátani, mely absolute is csekély, de jóval kisebb annál, melyet azt hiszem, jól értesült pártfeleim állítása szerint, a ellenpárt már elküldött. Hogy pedig mi elleni megválasztatásom érdekében állt tené pénzét, alig hiszem.

Nagyon kérem a tekintetes szerkesztő urat, hogy legyen meggyőződve jelenlegi igazításom őszinteségéről s szíveskedjék nekem becses lapjában helyet engedni. Kérem továbbá hogy honfiai üdvözléssel a tekintetes szerkesztő ur kiváló tisztelője.

Gyulafehérvár, 1887. november 1. Dr. Rosenberg Gyula.

Ime, adtuk a Rosenberg ur védekezését egész teljességében. Jogcímeit iránt immár tisztában vagyunk. A következőhöz való józann meriti, hogy valahogy bányatársulatnál — ügyvéd. Nem gondolnák s nem kívánjuk, hogy a társulat ügyeit ingyen végezze. Mindenki nézve, úgy rá nézve is kenyérszertől az az ügyvédnek. Ez privát ügy, melyet bajnok Eddig is tudtak és hittük, hogy Rosenberg ur ügyvéd. Egyebet kívánunk mi ahoz, hogy a jogcím az állapot legyen. Minő ismeretűségi az a terület, lasztóhoz vagy mit művelt publikus ténen Eddig, ismeretese és köztevényesnek nem elég a hogy a bányatársulat nevében és érdekében nehézséget megnyert vagy elvesztett. — A vesztegetéssel is tudban vagyunk immár. Kiderül a Rosenberg ur felvilágosításából, hogy „a ki bírja, az marja.” — Szerk.

Petőfi erdélyi utja.

Petőfi relikviákat gyűjtött össze Bakti Lajos, s kiadta egy kötetben.

A gyűjteményben többek között a fordult Petőfi nek Erdélybe utazásáról szóló teljességű, mely bár töredék de így is a demes a reprodukálására.

A naplótöredék így szól:

1849. január közepén indultam Debrecenből B-m tábornokhoz, kinek seregét tettem át magamat a honvéd bizomány által.

Hideg téli reggel mentem át a Királyhágón. Bus elaludlással néztem a tájat, mely nyáron oly gyönyörűen szép, de most szépségeit csak képzelni, találgatni kellett, mint a megvénült asszony eltűnt ifjúságát, melynek a természet nem adta.

Feketén tul kezdődtek az oláh lázok nyomdoka, melyek Kolozsvár egészén fel Beszterczéig tartanak. Kínlott, falgynított, félíg s néhol egészen romboló házak.

Csucsos és Sebes közt csatát ér, hol mult év vége felé Riozók vezér alatt mieink megverték a császáriakat, a táj szül Saint-Quentin órnagy is elesett s egy ezáltal lett a csata megnyerve. Utánna megmutatta a helyet, hol Saint-Quentin lelőtte egy közemberünk.

Kolozsvárról Torda, Balázsfalva felé akartam táborunkba menni, mely Székelyken fekvett, de az oláhok miatt az az nem lévén biztos, sőt igen veszélyes letett, kellett kanyarodnom Dees, Besztercz felé, onnan le Szász-Régen, Marosvárról és Medgyesnek.

Bíjál értem Szász-Régenbe, melytől mult évben a székelyek kiraboltak és öl-

érveket felhozni. Ebédnél is folyt a beszélgetés. A polgárok bibliai helyeket mondotak Skarizának, a mi arra mutat, hogy a bibliai akkor szorgalmasan olvasták. Meggyőződés nem jutottak. Skarizca az ebéd-től felugrott s székén gyorsan elfutott.

Felolvasót megtapsolták. Érdekesnek és népszerűnek ígérkezik az ezutáni felolvasások sora is. Megérdemli, hogy szép számmal látogassák.

D. M.

Ujabbkori hamupipőke.

— Angol regény.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

VI.

(Folytatás.)

(12)

Voltak ott szegény asszonyok, némelyek gyermekeiket hozták magukkal, kiknek életét az ifjú doctör megmentette, s keservesen sirtak midőn látták, hogy a göröngy, annak a komoly de nyárias, és jóindulatú doctornak a koporsójára hullott, ki mindig részvételt viseltetett irántuk, s a megpróbáltatás nehéz óráiban vigasztalójuk és segítőkük volt. Ezek a hálá könnyeit hullatták, a Ferenc szemei is ki voltak sírva; — de Magda egy könnyet sem hullatott, — ott állott a sir mellett, halványan és rettenetes kétségbeeséssel fájó szemeiben.

És most a mint a napok multak, ugyan az az ónuralom, vagy is inkább tompultság látszott rajta. Mozdulatában nyoma sem volt a régi könnyűségnek s bájnak; a mérvány fehéraroz nem hasonlított ahoz a mosolygó kedves archoz, mely oly kevés eszelött, a vasuti kocsai ablakból kinézett; azok a szemeiben volt kifejezés, de azt a néma bánatot, azt a rettenetes kétségbeesést mely azokban volt — borzasztó

volt látni. És Ferenc azt gondolta, hogy a fájdalomnak bár minő kitörése, könnyek zápora — jobb lett volna, mint ez a rettenetes érzéketlenség minden külső dolgok iránt.

— Nem volna szabad egyedül lennie — ismétlé az ifjú gyöngéden, amár fájdalommal teljességgel hangjában. Magának női gyöngédségre és gondozásra van szüksége. Magda én nem tudok segíteni, oly borzasztó tehetetlen vagyok!

— Nincs senki a világon kívül szívesebben lennék mint magával, — mondá a leány elrettetett mosolylyal fordulva feléje. Ferenc, bátyám szeretle magát, és maga oly jó volt hozzá midőn én —

Hangja megtapadta a szolgálatot, a szavak ajkain haltak, azokon a szegény halvány ajkakon, melyek elvesztették élénk színüket s vidám mosolyukat.

— Édesem ne vádolja magát, — mondá Ferenc nyájosan, s bült melléje, és egyik hideg kezét megfogta. Phil még azt sem akarta megengedni, hogy hetegségét tudassan magával; féllette magát a ragálytól, és szegény oly gyakran volt öntudatlan állapotban, hogy nem érezte hiányát. Örült hogy maga boldog, s jól találja magát, és —

— Ne, oh ne tovább — kiáltá a leány hirtelen, éles fájdalommal rekedtes hangjában, ne juttassa eszembe, hogy ő mily jó volt hozzám, és én mily önző voltam! Hogy tudtam én azt boldognak lenni, nem sejtve az ő szenvedését? Miért nem éreztem meg hogy szüksége van rám? — Hát semmi sem volt ari tudomra adja, semmimem volt ami —

— Édesem, én irtam magának, szakítottá félbe szeliden az ifjú.

— Igaz, volt a kes-rü válasz. De én csak akkor olvastam el a maga leveleit, mikor már késő volt.

— Hallgasson! szolt közbe a leány lihegre.

Ferenc ne szoljon többet! Szavai bánatának, oh, mennyire bánatának! téve hozzá fájdalmas mozdulattal, kezeit keblére szorítva.

— Édesem, miért bánatnak? Hiszen tudja, hogy szeretem; tudja, mert mondtam, hogy Phil örömmel s teljes megnyugvással bízta reám.

— Tudom, válaszolt Magda fájdalmas hangon, tudom, hogy ez a hit boldoggá tette? ő gyakran mondta nekem. S lelki furdalásomat ez a tudat csak annál jobban súlyosítja.

— Lelki furdalását? kiáltá Ferenc csudálkozva, igyekezve a leány kezét megfogni. Drágám, ez nagyon különös szó!

— N, ne érjen hozzám! suttogá a leány rekedtes hangon s lihegre. Ne nyuljon hozzám; várjon valami mondani válnom van.

Magda eddig is sápadt volt, de midőn ajkai e szavakat kimondták, arca megcsokkal sápadtabb lett, s a karcsu alak megtörve ingadozott. Ferenc előre lépett, hogy megtögye, de Magda visszaretent tőle, s a szoba közepén fekvő kerek asztalra támaszkodott.

— Várjon! ismétlé a leány alig hallható hangon, kétségbeesett tekintettel nézve rá.

Néhány perczig csend csend következett. Különös modora által megijedve, Ferenc aggodalmasan nézett rá, a leány pedig halványan s reszkette az asztalhoz támaszkodva állott, igyekezett erőt s bátorságot találni arra, hogy Ferencnek mindezt elmondjon, s ez által megfosztani magát atól az egyetlen egy áldástól, amit az élet számára fentartott.

— Magda, miért kinnza magát ennyire? Kérde az ifjú nyájosan. Hagyja drágám. Vagy oly nagyon fontos a mondani válna?

— Igen, ezt magának tudnia kell, volt a halk válasz. Oh, Ferenc, segítsen, engedje hogy mindent elmondjak, s aztán keszén meg — ha tud!

— Ah!

E felkiáltás önkénytelenül jött ki az ifjú ajkain; Gyanítani kezdett valamit. — Nagyon elhalványult, s kissé hátra húzódott.

— Ah! ismétlé Magda szenvedélyesen, most már tudja! Gyanítja — tudja, hogy mily nyomorult teremtes vagyok, mily alacsony megcsaltam, s bennem vetett bizalmat val mily rútul vissza éltém!

— Azt akarja tudtomra adni, hogy mást szerez? Kérde az ifjú fájdalmasan. Ugy-e nem? Oh, Magda, mondjon bármilyen csak ezt ne!

S bár mennyire igyekezett Magda eltiltani, hangja mélységes fájdalmat fejezett ki. És a leány megrázkódott midőn azt hallotta.

— Igen, ez az a mit magának mondani akarok, viszonzá a leány szomorúan.

— Hogy más férfit szeret! Maga Lohhart Magda, az én menyasszonyom! kiáltá az ifjú elkeseredéssel.

— Igen, én!

Rövid de nyomasztó csend állott be. Magda halványan, izgatottan, s neheztelen támaszkodott az asztalhoz.

Ferenc szembe volt vele, s oly mélyen vette lélegzetét, mint egy halálos fájdalomtól gyötört ember.

(Folyt. köv.)

gyottak. Rottenetes látvány! Ugy álltak és ablaktalan nagy házak, mint valami óriás koponyák, kísértetiesen bámulva a szomszédokkal. Szászregeken túl egy órányira Petele, kis szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

és Fink Adolf pénztárnoknak ismét megválasztattak. A többi tisztviselő is kevés kivétellel szünetre a régié maradtak. — Nagy örömdönt okozott városzerte Pókay János dandárnok tábornokká lett előléptetése. — A brassói magyar polgári kör — vasárnap közgyűlést tartott. Kiosztották a Széchenyi alap kamatait, átvevőiként az alapszabályokat. — A brassói férfi dal együttes múlt szombat nagy látogatottságnak örvendő dalestélyt rendezett. A műsor minden egyes száma élénk tetszésben részesült. — A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

vásárról hazamenet Horváth Jánosról rosnói asszony a szeker feloldvány — agyonnyomta. — A halmai csatáról és a székely Zatkó Pál bírtokos, kit a borospince gáza megfojtott. — Öngyilkos lett tegnap a fővárosban Bányai Kálmán szabóság. Egy főtiszt kivételével előtte látta a magát. — Megölték Párisban Gresley szenátor, a francia szenatus elmozdítatlan tagja.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

megtenni meztartott. A tüzeket eltávolítás után nem sokára hatod magával tért vissza az érveztető, velők menni kényszeríteték Dombrovskit és majdnem egy óra hosszáig az őrszobában letartóztatták míg nem a napostiszt Dombrovskit atyja által értesítetve meg jelent az őrszobában, Dombrovskit kihallgatta és szabadlábra helyezte. Fentartással közöljük e hirt, mely ha valónak bizonyulna szomorú világot vetne arra a barátságosnak hirdetett viszonyra, mely az állampolgárok és a katonaság közt fennáll.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Egy pár utifarsam a látványra jónak találta ott helyen maradt, míg táborunk bizonyos hírek nem jönek a mi helyszínről. A szász város, mely szinte a székelek dultak föl, de annyira, hogy csak imitt-amott látszik egy darabka fal. Marosvársárhelyt találkoztunk a szabani csatában megsebesülteinket a szekerekkel.

Szerkesztő bizottság: Bochor Károly, Buzogány Áron, Deák F. Kovács F. Nagy G. Szász K. Szilágyi S. Turóczy A. VII. évfolyam. Számos a szöveg köznyomottképpel. Ara füze 25 kr. *Honvéd napló* az 1888-dik szökö évre. (Együttal katonai napló. A a magy. nép számára. Szerk. Áldor Imre. XXI. évfolyam. Képekkel. Ara füze 60 kr. *Lidérc-napló* az 1888-dik szökö évre. XXVII évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg köznyomott kisbbs képpel Ara füze 60 kr. *A magyar nép napló* 1888-dik szökö évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva Szerkesztő ifj. Tatar Péter. XXXIII. évfolyam. Ara füze 25 kr. *Új fal napló* 1888-dik szökö évre. Egy egész év. Ara 20 kr.

MŰVESZET.

* Magyar színeszt Brassóban. Gerőfi Andor színtársulata szombaton „Szép Meluzina” című énekes darabot hozta színre. Az előadás nem felelt meg a várakozásoknak. Vasárnap két előadást rendezett. Délután ismételték a Szép Meluzinát, este pedig „Petőfi és Bem Segesvár alatt” című énekes korrajz került színre. Ez utóbbit telt ház nézte végig. A képlet meggyerték a közönség tetszését. Az előadás is jó volt, s az egyes szereplők sűrű tapsokat arattak.

* Don Juan százéves jubileumát a m. kir. operaházban vasárnap este a dalmi díszelőadásával ünnepelték meg. Az előadás a közönség körében nagy érdeklődést keltett. A színház nézőtere zsúfolásig megtelt, már egy nappal előbb minden jegy elkelt. A nevezetes estnek Wilt né és Nádayné asszonyok kölcsönöztek ünnepi jellegűt. Wiltné asszony Donna Anató legataltasabb szerepei közé számítja a e tekintetben ma alig van versenytársa, főleg a nagy bosszu- és levélírá előadásában. Utóbbi után valami hatszor hívták ki. Mellette Nádayné asszony részese a legnagyobb figyelembe.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Bérlet. II-ik szünet.
Kolozsvárt, 1887. november hó 3-án.
UFF KIRÁLY.
Operette 3 felv.

Legujabb.
Az „Ellenzék” sürgönytudósítása.
Sofia, nov. 2.

A szobranje a fejedele trónbeszéde egyhangulag elfogadott feliratban válaszolt. A szobranje mély halálját, szeretettel fejezi ki, hogy a fejedelemlélt Bulgáriába és ez által megmenette az országot a fenyegetőbb veszedelmektől. A felirat kiemeli, hogy mióta Ferdinánd trónralépett a rend, közbiztonság ismét helyreállt. A bolgár nép a legnagyobb áldozatoktól sem riad vissza, hogy uralkodóját támogassa törékveseiben, melyek Bulgária boldogságának szentelvék.

KÖZGAZDASÁG.
Országos vásár.
Kolozsvár nov. 2.

Most folyó országos vásárunk a legszébb eredménynek igérkezik s eddig tartama alatt a legelénkebb kereslet és kínálat mutatkozik minden piacon, a mint ezt az évi idősők is magával hozza. A vásárnak felette kedvez a ritka szép időjárás ennek folytán helyreállt közlekedési utak. A tegnapi baromfias forgalma igen kedvező volt, mennyiben eladott szarvasmarha 2024 drb. 16 170 drb. s így összesen 2194. A gabonapiacz forgalma is élénk s az árfolyam a mult hét szerinti. Buza legjobb méter-mázsája 6 frt 60 kr. gyengébb 6 frt; rozs 4 frt 50, gyengébb 4 frt. 30; kukorica 4 frt 50 krtól 4 frt 50-ig; zab 3 frt 80—4 frt; burgonya heotolitere 3 frt; legjobb minőségű liszté 15 frt; kenyérliszté 11 frt 50 kr; barnaliszté 9 frt. Marhahas kilója 34 kr; sertéshúsé 40 kr. Egy szeker szalma ára 2 frt; szénájé 4 frt. Egy szeker tölgya ára 2 frt 50 kr. búkkfáé 3 frt.

A tözsdéről.
Budapest, nov. 2.
A tözsdé irányzata meglehetősen kedvezően alakult; különösen a két magyar járadék részestől többfegyelenben s ezek mérsékelt emelkedéssel zárultak is. Játékpapírok szilárdabbak. Vasuti értékek csöndesebb; államvasutak valamivel szilárdabbak. A helyi piacz el volt hanyagolva. Valuta változatlan. A forgalom minden téren igen korlátolt.

Az előzőszen gyenge volt a forgalom. Osztrák hitelrészvény 280.90 frton, magyar hitelrészvény — frton, magy. 4 szász. aranyjáradék 99.75 frton, magyar papírj. 86.50 frton, magyar leszá. és pénzváltóbank — frton került forgalomba. Az esti tözsdén osztrák hitelrészvény 281.90, 4 százalékos magyar aranyj. 99.75, 5 százalékos magyar papírjáradék 86.60, magyar leszámitolóbank 94.50.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS.

Hirdetések.

Sz. 2236—1887.

947. (2—3)

Árverési HIRETMÉNY.

Abrudbánya város tanácsa részéről közhírre tétetik, miszerint:

- 1-or. A szesz- és pálinka árulási jog;
- 2-or. Az országos- és hetivásár, a héten általi vásárvám;
- 3-or. A bor és sör koresmárlási díj;
- 4-or. A városi mészárszék az ahhoz tartozó vágóhíddal;
- 5-or. A kövezetvám;
- 6-or. A héten általi és hetivásár alkalmával levágandó marhák utáni fogyasztási díj;
- 7-or. A hentesek által hetivásár alkalmával használandó vágóhídnak beszedési díja;
- 8-or. A várost illető vadászati jog;
- 9-or. A kornatorki, bugyi és Mladin Nikolae nevű szénaretek; és
- 10-or. Az 578 helyrajzi számú porondos hely

az 1888-ik év január hó 1-ső napjától kezdve — három egymásután következő évekre — használatba kiadatik.

A nyilvános árverés Abrudbányán, a városi tanács nagyertermében **ez évi november hó 15-én** reggeli 9 órakor és eshetőség következő napjain fog megtartatni, miről vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel értesíttetnek, hogy az árverési feltételek a polgármester irodájában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az árverezni kívánók 10% bánatpénzzel lássák el magukat. Írásbeli ajánlatok a kívánt bánatpénzzel ellátva a város polgármesteréhez az árverés megkezdése előtt beadhatók, melyekben határozottan kiemelve, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Abrudbányán, 1887. évi október 25-én.

A városi tanács.

Kitüntetve a décsi Termény-, Állat- és iparkiallításán
EZÜST ÉREMMEL.

TERKÁL JÓZSEF

első keztyűs üzlete
Kolozvartt, főtér 31. szám alatt.

Ajánlja dúsán berendezett keztyű és sebeszi kötélékek nagy raktárát, hol minden a keztyűs ipárhoz tartozó gyártmányok, u. m. minden fajta glaci, szarvas- öz- és kutyabőr keztyűk, ugyisint mindenmely, szakértőleg készített sebeszi kötélékek és vírvidai szerelvények nagy készletben találhatók és megrendelhetők.

Megrendelések jutányos árban gyorsan és pontosan fogantatottatnak.

TERKÁL JÓZSEF,
keztyűs és sebeszi kötélkészítő.

961. (1—3)

HAZAI IPAR

LESZÁLLÍTOTT BOR ÁRAK:

Hegyaljai asztali bor kitűnő litere 40 kr.

Marosmenti " " " 30 kr.

Budai Sashegyi 70 cliteres üveggel 68 kr.

" " " 35 " 35 kr.

Boraim tisztaságáért felelősséget vállalok.

NOVÁK VICTOR,
belkőzép-uteza.

943. (2—x)

A belkőzép-uteza 11. szám alatt

GROBOIS JÁNOS czukrászatába

naponta a délelőtti órákban
friss Ludmáj Háche

tésztába sült friss virsli
kapható.

Továbbá jó kávé, valódi likőrök, finom sütemények
nagyválasztékban.

BONBONOK.

Teljes tisztelettel:

GROBOIS JÁNOS.

970. (1—6)

„Equitable“

Életbiztosító-társaság Nevv-Yorkban.

(Alapított 1859-ben.)

Biztosítási tőke 1886. decz. 31-én 2.100 millió frank.

Kimutatott vagyon 1886. decz. 31-én 400 millió frank.

Díj- és kamatbevétel 1886-ban 100 millió frank.

Magyarországi aligazgatóság:

Budapest, Andrassy-ut 1. szám.

Kolozvári főgynök: **Hunwald Lipót.**

958. (1—6)

OLÁH RUDOLF

czipó-raktárában

férfi-női és gyermek czipők
dús választékban kaphatók.

Áruim jóságáról

kezeséget
vállalok.

Hallatlan olcsó árak!

Üzletemből

kikerült czipők

mindennemű javítását

potom áron

FELVÁLLALOM.

944. (4—5)

HONIGBERGER SÁMUEL

Hid-utca 2 sz. dr. Groisz Gusztáv-ház.

Ajánlom a n. é. közönségnek kolozvári mű- és
henger-malmi liszteimnek

NAGY RAKTÁRÁT,

hol minden időben friss és legjobb minőségű búzából
örölt lisztek nagyban és kicsinyben kaphatók; ugy-
kásák és hüvelyes főzelékek.

966. (1—3)

Elárusítók kedvezményben részesülnek.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy
évek óta fennálló s jólirnévnek örvendő
sütőde üzletemben,

**ez év november hó 1-től fogva
naponta kétszer**

**frissen sült fehér és barna komlós kenyér-
darab vagy klgr. számra kapható.**

Ugyisint elvállalok kenyérsütést naponta
reggel 10 órától déli 12 óráig és délután 3 órától 6-ig
a legjutányosabb árak mellett.

955. (3—5)

Kiváló tisztelettel:

Sechlinzky György.

LEGOLCSÓBB ÁRAK!!

HOGER M. JÓZSEF

legujabb női-divat s pipere-üzlete.

Kolozvartt, özv. Dobál László-féle ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására juttatni, hogy az őszi és téli idényre legujabb divat s pipere cikkekkel személyesen főben nagy bevásárlást tettem s üzletemet igen szép választékban bel- és külföldi, a legujabb divat igényeinek megfelelő árukkal dúsán ellátam.

Különösen figyelembevételek, nagy választékban díszített és díszítetlen bársony plüch- és filz kalapjaim, a legujabb formák, mindennemű hozzávaló díszítékek, selyem, bársony plüchek krimerek és tollprémek, díszítettek, bel- és külföldi francia virágok, csipkék, csipke kelmék, atlasz fáille divat selyem- és bársony szalagok, reggeli dísz- és színházi rödszék, fehérek és broschok. Mindennemű gyönyörű ruha-díszítékek, selyem-csipke betétek, arcvédő fátlyak, rüschek, gallér és manchetek batist- és len himézsek, függöny csipke kelmék, Tricot hárász derekak, genília- és hárász kendők, camaschenekek, flanel- és filz alsó szoknyák. Diszes keresztelők párnák, hordköpenyek, selyem esernyők és sok más elő nem sorolt tárgyak.

Ezeket kivül bátorodom
gyári raktáromat ajánlani.

Kalapok díszítését gyorsan és a legizléstesebben eszközöltem!

A nagyérdemű közönség b. partfogását ez idényre is kérve kiváló tisztelettel

963. (2—x)

HOGER M. JÓZSEF.

Legujabb női pipere-raktár.

FÉRFI RUHÁKAT

Tudatni óhajtom a hely-
beli és vidéki közönséggel,
hogy a kolozvári piaccon
évek óta fennálló és több
rendbeli kitüntetésben
részesült férfi-ruha szabó
üzletemet a beálló őszi
és téli idényre közelebb
a legujabb divatu
hazai, angol és francia
szövetekkel ellátam.

Kottai János

férfi-szabó üzlete

KOLOZSVARTT,

főtér 18. sz.

Meglepő

kedvezmény!

Felvallalok és készítek
a legujabb divat szerinti
férfi-ruhákat, szabály sze-
rint dísz, és egyenruhákat.
Üzletemben a hazai szö-
vetnek gyári raktára van
és a külföldi szövetekből
is a legnagyobb mennyiség
áll rendelkezésemre, úgy-
gy, hogy bár mily meg-
rendelésnek üzletem
eddig jelszavához híven
pontosan megfelelek.

A ruha átvételekor a kialkudott ár teljes lefizetése — vagy
a ruha posta-utánvét mellett való elküldése esetén a n. é.
megrendelőim javára a kialkudott árból 5%-ot leszámitok.

A nagyérdemű helybeli és vidéki megrendelőim irántam s üzle-
tem iránt tanúsított jó akaratát kötelességem tette, hogy minden erőmmel
azon legyek, hogy e bizalmat jövőre még fokozottabb mérvben kiérdemeljem.
E célból elhatároztam, hogy a t. megrendelő helyi és vidéki
közönségnek az üzletemben raktáron lévő szövetek mintáit bementve
megküldöm; megjegyezvén, hogy a megrendelésnél elegendő a kiválasztott
szövet-minta és egy rend viselt ruha beküldése.

Levél- és távirati cím: **Kottai Kolozvartt.**

933. (1—8)

Maradtam tisztelettel:

KOTTAI JÁNOS,

férfi-szabó.

EGYENRUHÁKAT KÉSZÍTEK.

Új kávéház!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Belső-
utczában a Gróf Rhéday-féle házban** egy a kor kívánal-
mainak teljesen megfelelő és egészen ujonnan berendezett

KÁVÉHÁZAT

nyitok, gondot fordítván arra, hogy a n. é. vendégeim kiváló kényelme-
mellett, az árakra nézve is — fél oly olcsón, mint máshol — jussanak
ugy az enni és inni valókhöz, mint a billiárd-játék élvezetéhez.

Különösen felhívom a figyelmet **gyönyörű fali festményekkel ellátott
billiárd-termemre,**

hol még Kolozvartt nem látott kettős lapu tekeasztalok állanak tisztelt
vendégeim rendelkezésére.

Mindennemű hírlapokkal felszerelt kávéházam többi helyiségei is meg-
lepő esinnal vannak berendezve és kitűnő kávéval kivül mindennemű leg-
jobb és legfiniszebb ételek és italokkal szolgálhatok.

Jelszavam: a legjobbat a legjutányosabb áron! n. é. vendégeim
résztve kiszolgálhatni.

Nagybecsű látogatását kérve a n. é. közönségnek, maradtam

kiváló tisztelettel
LORENZ FERENCZ,
kávéház-tulajdonos.

793. (19—20)

ÚJ ÜZLET-NYITÁS!!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

FEIN F.

czég alatt egy

férfi- és gyermekruha üzletet

rendeztem be és azt megnagyobbítva, a Minoriták házatól
átvettem a főtéri volt

Fröhlich-féle házhoz.

Nagyválasztékban érkeztek kész férfi- és gyermekruhák az
ŐSZI és TÉLI

idényre. Ugyisint

BEL- és KÜLFÖLDI

gyapjú szövetek.

Mérték után való megrendeléseket szintén elfogadok és
azokat gyorsan, pontosan és jutányos árban eszközölöm.

Tisztelettel: **FEIN F.**

929. (5—6)

Kalap! Kalap! Kalap!

BETEGH PÉTER

LEGNAGYOBB

NŐI-DIVAT és PIPERE-RAKTÁRA

Kolozvartt, főtér, takarékpénztári épület.

BÉCSI

bevásárlási utamból haza térve ajánlom a n. é. helybeli és vidéki
közönség szíves partfogására

GAZDAGON

ellátott legujabb bel- és külföldi

DIVAT- és PIPERETÁRGYAIMAT

feltűnő olcsó árban.

DÚS VÁLASZTÉK

díszített és díszítetlen kalapok, felsők, muffok, miederek, színházi
fejdíszek, Baschlikok, Schmisettek, keztyűk, selyem- és hárász-
kendők, Tricot-derekak, menyasszonyi koszoruk és fátlyak, csipkék,
szalagok, gyöngydiszek, selyem Plüschek, bársonyok és számtalan
legujabb női pipere tárgyak.

925. (4—x)

Teljes tisztelettel **BETEGH PÉTER.**